

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1891.

Andra Kammaren.

N:o 1.

Sedan Riksdagen i enlighet med riksdagsordningens § 2 samlats i Stockholm torsdagen den 15 januari 1891, sammanträdde Andra Kammaren

Lördagen den 17 januari,

kl. 11 f. m.

§ 1.

Sammanträdet öppnades af representanten för Stockholms stad herr friherre A. H. Fock, såsom den ledamot, hvilken de flesta riksdagarne bevistat, med följande helsningstal:

Mine herrar!

Enligt § 33 af riksdagsordningen tillkommer det den kammarens ledamot, som bevistat de flesta riksdagarne, att inom kammaren föra ordet intill dess talman blifvit utsedd; och det är i kraft af detta grundlagsbud, som jag nu intager denna plats och helsar kammarens såväl äldre som yngre ledamöter välkomne.

Djupt beklagar jag att ej kunna rigta denna helsning äfven till den man, som under senast förflutna decennierna fört talmansklubban i denna kammare på ett sätt, som här beredt honom ett kärt och varaktigt minne.

De afslutade valen till denna kammare gifva otvifvelaktigt anledning vänta synnerligen lifliga meningsutbyten och strider i flera viktiga frågor under den nu började riksdagsperioden; och häruti ligger ej något oroande, ty det är ju ur kampen mellan olika meningar, som det sanna och rätta slutligen bryter fram. Finge man ej hoppas detta, ej tro på det sannas och rättas slutliga seger, skulle sannerligen mångt fosterländskt sinne intagas af förtviflan. Mätte nu de förestående striderna föras med hofsamhet och aktning för olika åsigtter, och mätte

resultat ernås, som med det allmännas väl till uteslutande syftemål i möjligaste mån bringar slut på den bitterhet och söndring, som de tullpolitiska frågorna under senare åren föranlett.

Mätte Riksdagen med sålunda återvunnen enig samverkan genom praktiska samt af billighet och rättvisa påkallade anordningar söka att, i hvad på Riksdagen beror, medverka till undanrödjandet af den oro och den missbelåtenhet, som i vårt liksom i andra land upprör åtskilliga samhällsklasser, särdeles kroppsarbetarne.

Mätte vi äfven till värnandet af vår sjelfständighet, och efter måttet af våra tillgångar, vidtaga åtgärder till en fortsatt tidsenlig utveckling af försvarsväsendet och ordnandet af i sammanhang dermed stående förhållanden.

Ja, måtte alla här förekommande frågor, de må vara större eller mindre, erhålla en allvarlig grundlig behandling, lämdande till gagn för vårt land samt till ökad sedlighet, upplysning, frihet och sjelfständighet för det folk, som odlar och bebör detsamma. Härtill gifve Gud sin välsignelse, och hålle han sin skyddande hand öfver Konungen, Fäderneslandet och Brödrafolket!

§ 2.

Herr ordföranden anmälde, att han anmodat undertecknade att föra protokollet till dess sekreterare; hunnit utses.

§ 3.

Herr ordföranden uppläste berättelsen om den i riksdagsordningens § 32 föreskrifna fullmagtgranskning, så lydande:

Protokoll hållet inför statsrådet och chefen för kongl. justitiedepartementet vid lagtima riksdagen i Stockholm den 16 januari 1891.

Sedan till följd af stadgandet i 32 § riksdagsordningen herr statsrådet och chefen för kongl. justitiedepartementet anmodat tre bland fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning af riksdagsmannafullmagter, som jemlikt riksdagsordningens nämnda paragraf borde ega rum, så infunno sig nu å anvisad lokal inom kongl. kanslihuset af fullmäktige i riksbanken herrar ordföranden bland nämnda fullmäktige m. m. f. d. statsrådet P. J. von Ehrenheim, kanslirådet m. m. friherre A. H. E. Fock och hemmansegaren m. m. Liss Olof Larsson, samt af fullmäktige i riksgäldskontoret herrar ordföranden bland nämnda fullmäktige m. m. godsegaren E. G. Boström, generaldirektören m. m. F. A. Anderson och statskommisarien m. m. P. Samzelius.

Vid den granskning af ingifna fullmagter för ledamöter af Andra Kammaren, som härvid företogs, anmärktes, att de af landtbrukaren

August Larsson på Slättäng och landtbrukaren Frans Gustaf Jansson å Karlshed aflemnade fullmagter att vara ledamöter af Andra Kammaren, August Larsson för Vedens och Bollebygds härads valdistrikt af Marks, Vedens och Bollebygds domsaga samt Frans Gustaf Jansson för Marks härads valdistrikt af samma domsaga, vore undertecknade af Bernh. Lindberg, utan att af fullmagterna inhemtades, att Lindberg varit domhafvande i förenämnda domsaga, då riksdagsmannavalen för densamma egde rum; men enär medelst telegram från sekreteraren i Kongl. Maj:ts och rikets Göta hofrätt styrktes, att Lindberg innehade förordnande såsom domhafvande i domsagan de dagar, å hvilka fullmagterna blifvit utfärdade, ansågos ifrågavarande fullmagter böra godkännas.

I öfrigt anmärktes, att i en del af de aflemnade fullmagterna förekommo afvikelser från det i riksdagsordningens 20 § föreskrifna formulär, såsom *att* i den af magistraten i Eskilstuna den 12 innevarande månad utfärdade fullmägt för bokföraren Johan Adolf Aulin, hvilken den 7 i samma månad valts för Eskilstuna och Strengnäs städer, funnes angifvet, att den tid, för hvilken han blifvit utsedd, skulle räknas "från och med den 1 i denna månad"; *att* i en fullmägt riksdagsmannaupdraget uppgifvits skola gälla "för tiden till och med den 31 december 1893"; *att* i en annan fullmägt omförmäls att den valde blifvit utsedd "för tiden till den 1 januari 1894"; *att* vidare i fråga om tiden för riksdagsmannaupdragets fortvaro i några fullmagter angifvits, att sagda tid skulle beräknas "från" den 1 januari innevarande år i stället för "från och med" samma dag; *att* i åtskilliga fullmagter antecknats, när valförrättningen afslutats; *att* i några fullmagter de i officiella handlingar antagna benämningar å vissa valkretsar ej blifvit fullt riktigt återgifna; och *att* jemväl för öfrigt ord antingen blifvit tillagda eller uteslutna eller mot deremot svarande ord utbytta; men då samtliga dessa afvikelser icke syntes vara af beskaffenhet, att derigenom meningen förändrades eller otydlighet eljest föranleddes, ansågos dessa fullmagter, i likhet med öfriga, mot hvilka anmärkning ej förekommit, böra godkännas.

För Kalmar stad, Sundals härads valkrets af Nordals, Sundals och Valbo domsaga, Ångermanlands mellersta domsaga, Själevads och Arnäs tingslags valkrets af norra Ångermanlands domsaga samt Kalix domsaga hade icke någon riksdagsman sig inställt.

Hvad sålunda förekommit skulle genom protokoll meddelas Andra Kammaren, hvarjemte förteckning å de kammarens ledamöter, hvilka uppvisat sina fullmagter, skulle, tillika med fullmagterna, till kammaren öfverlämnas.

In fidem
Karl Lindbäck.

Den i protokollet omförmälda förteckning var af följande lydelse:

Förteckning å ledamöter af Riksdagens Andra Kammare, hvilka den 15 och 16 januari 1891 inför chefen för kongl. justitiedepartementet uppvisat sina fullmagter.

Stockholms stad.

Första valkretsen.....	{	1	Professoren Curt Wallis.
		2	Grosshandlaren Johan Johansson.
		3	f. d. Kaptenen Julius Mankell.
		4	Folkskoleläraren Fridtjuv Berg.
		5	Snickaremästaren Johan Alfred Fjällbäck.
Andra valkretsen.....	{	6	Rektorn Sixten Gabriel von Friesen.
		7	Professoren Otto Christian Lovén.
		8	Godsegaren Wilhelm Walldén.
		9	Professoren Friherre Adolf Erik Norden-skiöld.
Tredje valkretsen.....	{	10	Direktören Carl Arvid Gunælius.
		11	Civilingeniören Johan Henrik Gotth. Fred-holm.
		12	Redaktören Emil Hammarlund.
		13	Direktören Edvard Otto Wilh. Wawrinsky.
		14	Mössfabrikören Olof Olsson.
Fjerde valkretsen.....	{	15	Missionsföreståndaren Erik Jakob Ekman.
		16	f. d. Kanslirådet Friherre Alfred Henrik Edvard Fock.
		17	Litteratören Sven Adolf Hedin.
		18	Redaktören Ernst Beckman.
Femte valkretsen.....	{	19	Lektorn Nikolaus Linder.
		20	Byråchefen Grefve Hugo Erik Gustaf Hamilton.
		21	Bokförläggaren Petter Jakob Maximilian Eriksson.
		22	Redaktören Richard Gustafsson.
		23	Lektorn Magnus Mauritz Höjer.
		24	Husegaren Gustaf Ericsson.

Stockholms län.

Norra Roslags dom-saga	{	25	Hemmansegaren Pehr Pehrsson i Norr-sund.
Mellersta Roslags dom-saga	{	26	Godsegaren Erik Gabriel Henrik Åker-lund på Lovisedal.
Södra Roslags dom-saga	{	27	Godsegaren Erik Gustaf Boström å Östanå.
Stockholms läns vestråldomsaga	{	28	Godsegaren Gustaf Fredrik Östberg å Brantshammar.
Södertörns domsaga....	{	29	Kontraktsposten August Theodor Petters-son.

Södertelge, Norrtelge, Östhammar, Öre- grund, Sigtuna och Vaxholm	30	Kaptenen Carl Ludvig Palm.
--	----	----------------------------

Upsala län.

Norunda och Örbyhus- härad	31	Arrendatorn Knut Alfred Kihlberg.
Olands härad	32	Arrendatorn Karl Edvard Holmgren i Hilleboda.
Upsala läns mellersta- domsaga	33	Hemmansegaren Jan Eliasson i Skut- tungeby.
Upsala läns södra dom- saga	34	Landtbrukaren Lars Petter Mallmin.
Upsala	35	Ingenjören Zakarias Larsson.
D:o	36	e. o. Professoren Simon Johannes Boëthius.

Södermanlands län.

Jönåkers härad	37	Arrendatorn Fredric Pettersson i Tjärsta.
Rönö, Hölebo o. Daga- härad	38	Hemmansegaren Carl Gustaf Andersson i Skeenda.
Oppunda härad	39	Hemmansegaren Nils Olsson i Ättersta.
Villåttinge härad.....	40	Förvaltaren Johan Arvid Sebastian Wahl- gren.
Vester- och Öster- Rekarne härad.....	41	Hemmansegaren Carl Andersson i Hamra.
Åkers och Selebo hä- rad	42	Landtbrukaren Carl August Kumlin i Malmby.
Nyköping, Torshälla, Mariefred, Trosa o. Enköping	43	Häradshöfdingen Ernst August Edelstam.
Eskilstuna och Streng- näs	44	Bokföraren Johan Adolf Aulin.

Östergötlands län.

Kinda och Ydre dom- saga	45	Landtbrukaren Axel Eduard Petersson i Hamra.
Björkekind, Östkinds, Lösings, Bråbo och Memmings domsaga	46	Bruksegaren John Örwall i Skärblacka.
Lysings och Göstrings- domsaga	47	Landtbrukaren Johan Ericsson i Norrby.
Åkerbo, Bankekind o. Hanekinds domsaga	48	Hemmansegaren Oscar Larsson i Mörtlösa.
Vifolka, Valkebo och Gullbergs domsaga	49	Hemmansegaren Anders Gustaf Anderson i Himmelsby.

Finspånga läns härads domsaga	50	Hemmansegaren Per Gustaf Petersson i Brystorp.
Aska, Dals och Bergs domsaga.....	51	Landtbrukaren Carl Jakob Jakobson i Karlshult.
Hammarkinds med Stegeborgs skärgård och Skärkinds domsaga	52	Landtbrukaren August Henricsson å Karlslund.
Linköping.....	53	Borgmästaren Magnus Fredrik Stånggren.
Norrköping	54	Disponenten Frans Johan Axel Swartling.
D:o	55	Folkskoleläraren Nils Rosengren.
D:o	56	Lektorn Ludvig August Eklund.
Vadstena, Skenninge, Söderköping, Motala och Grenna	57	Föreståndaren för döfstummeanstalten i Vadstena Erik August Zotterman.

Jönköpings län.

Vestra härads domsaga	58	Hemmansegaren Johan Sjöberg i Bodaryd.
Östra härads domsaga {	59	Landtbrukaren Johan August Johansson i Strömsberg.
Östbo härad..... {	60	Organisten Gustaf Wilhelm Svensson i Rydaholm.
Vestbo härad	61	Hemmansegaren Anders Andersson i Hakarp.
Tveta, Vista och Motala domsaga	62	Landtbrukaren Johan Anderson i Tenhult.
Norra och Södra Vedbo domsaga	63	Landtbrukaren Oskar Erickson i Bjersby.
Jönköping.....	64	Apotekaren Carl Bernhard Napoleon Falk.

Kronobergs län.

Uppvidinge härad {	65	Hemmansegaren Johan Petersson i Boestad.
Konga härad	66	Nämndemannen Johan August Sjö i Linne-ryd.
Norrvidinge och Kinnevalds härad	67	Hemmansegaren Carl Fredrik Petersson i Dänningelanda.
Allbo härad	68	Hemmansegaren Magnus Andersson i Löfhult.
Sunnerbo domsagas östra valkrets	69	Hemmansegaren Anders Gustaf Jönsson i Mårarp Lunden.
Sunnerbo domsagas vestra valkrets.....	70	Hemmansegaren Anders Gustaf Björkman i Groeryd.
Vexjö och Oskarshamn {	71	Borgmästaren Nils Peter Bertrand Lindgren.

Kalmar län.

Norra Tjusts härad....	72	Landtbrukaren Jonas Petter Nilsson i Kägglå.
Södra Tjusts härad....	73	Kontraktsposten Otto Wilhelm Redelius.
Aspelands och Handbörds domsaga.....	74	f. d. Kaptenen Johan Melcher Ekströmer.
Sevede och Tunaläns domsaga	75	Landtbrukaren Birger Axel Robert Petersson i Skurö.
Norra Möre och Stranda domsaga	76	Johan Eklund i Högemåla.
Södra Möre domsagas vestra valkrets.....	77	Handlanden Carl Johan Bladh i Örsjö.
Södra Möre domsagas östra valkrets	78	Hemmansegaren Nils Petersson i Runtorp.
Ölands domsaga	79	Hemmansegaren Anders Peter Danielson i Dyestad.
Kalmar	80	
Vestervik, Eksjö och Vimmerby.....	81	Öfverstelöjtnanten Richard Vilhelm Timoleon Berg.

Gotlands län

Gotlands södra domsaga	82	Ludvig Norrby i Stenstugu.
Gotlands norra domsaga	83	Landtbrukaren Per Larsson i Lilla Fole.
Visby och Borgholm..	84	Kronofogden Carl August Bokström.

Blekinge län.

Listers domsaga	85	Landtbrukaren Nils Jönsson i Gammals- torp.
Bräkne domsaga	86	Hemmansegaren Pehr Pehrson i Törneryd.
Östra domsaga	87	Landtbrukaren Sven Arnoldsson i Rödeby.
Medelsta domsaga	88	Hemmansegaren August Peterson i Has- selstad.
Karlskrona	89	Flaggunderofficeren Edvard Svensson.
Dito	90	Läroverksadjunkten Peter Anshelm Rom- berg.
Karlshamn, Sölvesborg och Ronneby	91	Häradshöfdingen Albert Alexander Lilien- berg

Kristianstads län.

Ingelstads och Järrestads domsaga	92	Landstingsmannen Lasse Jönsson i Sandby.
Villands härad.....	93	Hemmansegaren Anders Nilsson i Rinkaby.
Östra Göinge härad....	94	Hemmansegaren Per Truedsson i Haganäs.

Albo och Gerds dom- saga	95	Landtbrukaren Sven Nilsson i Efveröd.
Vestra Göinge domsaga {	96	Hemmansegaren Ola Bosson Olsson i Maglehult.
Norra Åsbo domsaga {	97	Gästgifvaren Carl Hjalmar Wittsell i Örkelljunga.
Södra Åsbo och Bjäre domsaga	98	Hemmansegaren Olof Andersson i Lyc- korna.
Kristianstad och Sim- rishamn.....	99	Assessoren Maguus Gundelach Bruzelius.

Malmöhus län.

Skytts och Oxie dom- saga	100	Landtbrukaren Märten Dahn i Östra Grefvie.
Färs domsaga	101	Landtbrukaren Nils Nilsson i Skärhus.
Frosta domsaga	102	Godsegaren Friherre Werner Gottlob von Schwerin.
Rönnebergs och Har- jagers härad.....	103	Landtbrukaren Nils Persson i Vadensjö.
Onsjö härad.....	104	Landtbrukaren Ivar Månsson i Trää.
Luggude domsagas norra valkrets	105	Landtbrukaren Anders Olsson i Orna- kärr.
Luggude domsagas södra valkrets	106	Hemmansegaren Anders Persson i Mörarp.
Bara härad	107	Landtbrukaren Jöns Bengtsson i Gullåkra.
Torna härad.....	108	Landtbrukaren Nils Åkesson i Södra Sandby.
Vemmenhögs, Ljunits och Herrestads härad	109	Landtbrukaren Hans Andersson i Vestra Nöbbelöf.
Malmö	110	Fil. doktorn Carl Christian Peter Herslow.
Dito	111	Boktryckaren Carl August Andersson.
Dito	112	Rådmannen Göran Wilhelm Skytte.
Dito	113	Konsuln Johan Henrik Emanuel Dieden.
Lund.....	114	Boktryckaren Christian Bülow.
Helsingborg	115	Generalmajoren Friherre Gustaf Oscar Peyron.
Landskrona	116	Rådmannen Gustaf Thestrup.
Ystad, Trelleborg, Skanör o. Falsterbo	117	Kaptenen Elis Bernhard Adolf Nilson.

Hallands län.

Halmstads och Tön- nersjö härad.....	118	Godsegaren Ivar Lyttkens.
Höks härad	119	Landtbrukaren Anders Gustaf Gyllensvärd.
Årstads och Faurås härad	120	Hemmansegaren Bengt Bengtsson i Boberg.
Himble härad	121	Godsegaren Alfred Bexell.

Viske och Fjäre dom- saga	{ 122	Kaptenen Thore Archibald Williamson.
Halmstad och Engel- holm	{ 123	Häradshöfdingen Wilhelm Wester.
Laholm, Varberg, Fal- kenberg och Kungs- backa	{ 124	Borgmästaren Anders Magnus Lundberg.

*Göteborgs och Bohus
län.*

Askims och Säfvedals härad	{ 125	Fabriksidkaren Johan Wilhelm Lyckholm.
Vestra och Östra Hi- sings härad	{ 126	Ingenjören Johan Sjöholm.
Inlands domsaga	{ 127	Hemmansegaren Anders Andersson i In- tagan.
Orousts och Tjörns domsaga	{ 128	Fil. doktorn Axel Vilhelm Ljungman.
Norrvikens domsaga....	129	Hemmansegaren Carl Tobias Lind i Gerum.
Lane och Stångenäs härad	{ 130	Landtbrukaren Johan Alrik Johanson på Bastholmen.
Sotenäs, Tunge och Sörbygdens härad....	{ 131	Kronolänsmannen Carl Mauritz Ekström.
Göteborg	132	Handlanden Olof Melin.
Dito	133	Majoren John Christian Bratt.
Dito	134	Rektorn Carl Fredrik Winkrans.
Dito	135	Folkskoleläraren Anders Fredrik Liljeholm.
Dito	136	Borgmästaren Gustaf Svanberg.
Dito	137	Professoren Erik August Wijkander.
Dito	138	Grosshandlaren Josef Henrik Andrén.
Dito	139	Handlanden Axel Liljeqvist.
Dito	140	Redaktören Henrik Hedlund.
Dito	141	Arkitekten Johan August Westerberg.
Uddevalla, Strömstad och Marstrand	{ 142	Fabriksidkaren Carl Wilhelm Collander.

Elfsborgs län.

Marks härad.....	{ 143	Landtbrukaren Frans Gustaf Janson i Karlshed.
Vedens och Bollebygds härad	{ 144	Landtbrukaren August Larson i Slättäng.
Flundre, Väne och Bjerke domsaga	{ 145	Regementsintendenten Carl Johansson.
Kinds härad.....	146	Ingenjören Sixten Oskar Nylander.
Redvägs härad.....	147	Landtbrukaren Nicolaus August Molander.
Vätö, Ale och Kul- lings domsaga	{ 148	Landtbrukaren Jonas Andersson i Vår- gårda.

Ås och Gäsene domsaga	149	Hemmansegaren Peter Svensson i Bräm- hult.
Sundals härad	150	
Nordals och Valbo härad	151	Fabriksidkaren Magnus Andersson i Sti- gen.
Tössbo och Vedbodomsaga	152	Hemmansegaren Peter Andersson i Hög- kil.
Venersborg, Åmål och Kungelf	153	Kronofogden Tullius Walfrid Forsell.
Borås, Alingsås och Ulricehamn	154	Borgmästaren Jakob Alfred Wendt.

Skaraborgs län.

Åse och Viste, Barne och Laske domsaga	155	Landtbrukaren Anders Svenson i Edum.
Kinnefjerdings, Kinne och Kållands domsaga	156	Landtbrukaren Anders Svenson i Boss- gården.
Skånings, Vilske och Valle domsaga	157	Organisten Elias Gustaf Fredholm.
Gudhems och Kåkindsdomsaga	158	Hemmansegaren Johannes Jonson i Frös- torp.
Vartofta och Frökinds domsaga	159	Hemmansegaren Carl Persson i Staller- hult.
Vadsbo norra domsaga	160	Hemmansegaren Anders Johansson i Löf- åsen.
Vadsbo södra domsaga	161	Ryttmästaren Carl Gustaf August Ber- gendahl.
Mariestad, Skara och Sköfde	162	Generalmajoren Knut Axel Ryding.
Lidköping, Falköping och Hjo	163	Rektorn Axel Wilhelm Nilson.

Vermlands län.

Väse, Visnums och Ölme härad	164	Hemmansegaren Olof Anderson i Hassel- bol.
Fernebo härad	165	Bergsmannen Carl Gustaf Olsson Bruse i Långbanshyttan.
Mellansysslets domsaga	166	Hemmansegaren Olof Olson i Södra Stensdalen.
Södersysslets domsaga	167	Landtbrukaren Lars Persson i Heljebol.
Nordmarks domsaga....	168	Hemmansegaren Nils Nilsson i Vrångebol.
Fryksdals domsaga	169	Klockaren Johannes Andersson i Lysvik.
Jösse domsaga	170	Hemmansegaren Emil Olsson i Kyrkebol.
Elfdals och Nyeds domsaga	171	Hemmansegaren Gustaf Jansson i Krake- rud.

Karlstad och Filipstad	172	Lektorn Gullbrand Elowson.
Kristinehamn, Nora, Lindesberg och Askersund.....	173	Boktryckaren Anders Fredrik Broström.

Örebro län.

Edsbergs, Grimstens och Hardemo härad	174	Hemmansegaren Lars Fredrik Odell i Skankerud.
Kumla och Sundbo härad	175	Ingenjören Carl Edvard Thermænius.
Glanshammars och Örebro härad	176	Hemmansegaren Per Nilsson i Råby.
Askers och Sköllersta härad.....	177	Hemmansegaren Folke Andersson i Hel- gesta.
Lindes domsaga	178	f. d. majoren P. A. H. Stjernspetz.
Nora domsaga	179	Bergsbruksidkaren Johan Johansson i Noraskog.
Örebro	180	Fabriksidkaren Anton Napoleon Hahu.

Vestmanlands län.

Vestmanlands södra domsaga	181	Hemmansegaren Anders Gustaf Olsson i Frösvi.
Vestmanlands västra domsaga	182	Godsegaren Per Ersson i Vestlandaholm.
Vestmanlands norra domsaga	183	Bergsmannen Per Holm i Norbergsby.
Vestmanlands östra domsaga	184	Hemmansegaren Eric Ersson i Arnebo.
Vesterås och Köping	185	Landshöfdingen Fredrik Ludvig Salomon Hederstierna.
Arboga och Sala	186	Rektorn Jakob Persson.

Kopparbergs län.

Leksands, Åls och Bjursås tingslag	187	Nämndemannen Daniel Persson i Täll- berg.
Gagnefs tingslag jemte Rättviks och Ore tingslag.....	188	Hemmansegaren Ollas Anders Ericsson i Ofvanmyra.
Ofvan Siljans domsaga	189	Hemmansegaren Eric Norman i Östnor.
Hedemora domsaga	190	Bergsmannen Back Per Ersson i Buska.
Falu domsaga	191	Hemmansegaren Anders Hansson i Sol- berga.
Söderbärkes, Norrbär- kes och Grangärdes tingslag.....	192	Hemmansegaren Jan Petter Jansson i Saxhyttan.

Nås, Jerna och Floda samt Malungs, Lima och Äppelbo tings- lag	193	Handelsföreståndaren Stormats Mathias Olsson i Sörnäs.
Falun, Hedemora och Säter	194	Läroverksadjunkten Olof Valdemar Vah- lin.

Gefleborgs län.

Gestriklands östra tingslag	195	Hemmansegaren Anders Olsson i Mård- äng.
Gestriklands västra tingslag	196	Hemmansegaren Anders Göransson i Åsen.
Bergsjö och Delsbo tingslag	197	Hemmansegaren Halvar Eriksson i Elge- red.
Enångers och Forsa tingslag	198	Hemmansegaren Jonas Andersson i Ol- sund.
Vestra Helsinglands domsaga	199	Hemmansegaren Olof Jonsson i Hof.
Södra Helsinglands ve- stra tingslag	200	Trävaruhandlanden Jonas Johnsson i Thorsberg.
Södra Helsinglands östra tingslag	201	Hemmansegaren Nils Hanson i Berga.
Gefle	202	Lektorn Paul Petter Waldenström.
D:o	203	Skeppsbyggmästaren Olof August Brodin.
Söderhamn	204	Konsula Johan Frithiof Göthe Schöning.

Vesternorrlands län.

Medelpads västra dom- saga	205	Nämndemannen Nils Petter Wallmark.
Sköns tingslag	206	Grosshandlanden Carsten Tank Jacobsen.
Njurunda, Indals och Ljustorps tingslag....	207	Nämndemannen Erik Ahlgren.
Ångermanlands södra domsaga	208	Skolföreståndaren Johan Nydahl.
Ångermanlands meller- sta domsaga	209	
Ångermanlands västra domsaga	210	Hemmansegaren Erik Petter Jonsson i Myre.
Nordingrå och Nätra tingslag	211	Hemmansegaren Per Gustaf Näslund.
Själevads och Arnäs tingslag	212	
Hernösand, Umeå och Skellefteå	213	Landshöfdingen Bror Tolf Gustaf Ryding.
Sundsvall	214	Grosshandlaren Magnus Arhusiander.

Jemtlands län.

Jemtlands norra domsaga	{ 215	Folkskoleläraren Johan Nordin.
Jemtlands västra domsaga	{ 216	förre Hemmansegaren Gunnar Eriksson i Mörviken.
Jemtlands östra domsaga	{ 217	Hemmansegaren Jöns Bromée i Billsta.
Herjeådalens domsaga	{ 218	Häradsdomaren Per Norberg i Funäsdalen.
Östersund och Hudiksvall	{ 219	Lektorn Sven Johan Kardell.

Vesterbottens län.

Vesterbottens södra domsaga	{ 220	Handlanden Anders Åström.
Vesterbottens västra domsaga	{ 221	Kronolänsmannen Pehr Anton Hellgrén.
Vesterbottens norra domsaga	{ 222	Hemmansegaren Johan Anton Lundström i Norsjö.
Vesterbottens mellersta domsaga	{ 223	Kyrkovärden Nils Boström i Bodbyn.

Norrbottens län.

Piteå domsaga	{ 224	Hemmansegaren Johan Eric Wikstén i Öjebyn.
Luleå domsaga	{ 225	Hemmansegaren Nils Wallmark i Smedsbyn.
Kalix domsaga	{ 226	
Torneå domsaga	{ 227	Handlanden Johan Wilhelm Lindh i Wojakala.
Luleå, Piteå och Haparanda	{ 228	Öfverstelöjtnanten Magnus Alsterlund.

§ 4.

Vid härefter anställt upprop enligt ofvan intagna förteckning befunns alla deri upptagna ledamöter närvarande; ledamöterna för Kalmar stad och Ångermanlands mellersta domsaga, herrar C. Gethe och J. P. Dahlberg läto anmäla och med läkares intyg styrka, att de vore förhindrade att tillstädeskomma.

§ 5.

Herr ordföranden uppläste en till honom från hans excellens herr statsministern ankommen skrifvelse af den 15 i denna månad, hvori

meddelades, att Hans Maj:t Konungen ville i dag klockan half ett eftermiddagen å kongl. slottet i röda salongen mottaga den deputation, som enligt § 33 riksdagsordningen hade att hos Konungen begära talman och vice talman för kammaren.

Derefter tillkännagaf herr ordföranden, att han anmodat nedan uppräknade ledamöter att utgöra sagda deputation, nemligen såsom ordförande herr Wilh. Walldén samt såsom ledamöter herrar S. J. Boëthius, Carl. Aug. Kumlin, Birger Axel Robert Petersson, Carl Wittsell, Göran Wilh. Skytte, Gustaf Svanberg, Jonas Andersson i Vårgårda, Daniel Persson i Tällberg, Erik Ahlgren, Per Norberg och Anders Åström.

Kammarens sammanträde upplöstes härefter till kl. 12,40 e. m.

§ 6.

Då deputationen vid nämnda tid återkom, tillkännagaf dess ordförande, att Hans Maj:t Konungen behagat utnämna herr Bror Tolf Gustaf Ryding till talman och herr Anders Peter Danielson till vice talman.

§ 7.

Sedan ålderspresidenten till talmannen öfverlemnad ordförande-klubban, helsade talmannen kammaren med följande ord:

Mine herrar!

Konungens förtroende har kallat mig till den plats, jag nu in- tagit. Lyckligt vore om jag jemväl egde *Edert* eller i motsatt fall kunde förvärfva detsamma. Så framt endast god vilja och pligtroget arbete härför vore till fyllest, skulle jag känna mig lugn; men platsen kräfver ty värr mycket mera; och särskildt blir den nu kanske vanskligare än eljest att fylla, då ännu i så friskt minne lefver min utmärkte företrädare, hvars like torde blifva svår att finna.

Under den tid, jag redan tillbringat i kammaren, har jag emeller- tid varit nog lycklig att få från kammarledamöternas sida erfara mångfaldiga bevis på vänskap och tillgifvenhet; och jag hyser den varma förhoppning, att vänlighet och tillmötesgående äfven under den tid som stundar skola komma mig till del och underlätta fullgöran- det af det ansvarsfulla värf, som blifvit mig uppdraget, och att i godhetsfullt skolen öfverse med de brister, som oundvikligen vidlåda nybörjaren och åldringen. Förtroendefullt innesluter jag mig därför i Eder benägna välvilja, under liffig önskan, att, huru meningarna än må komma att skifta och brytas mot hvarandra, våra förestående ar- beten skola lända det af oss alla älskade fosterlandet till gagn och fromma.

§ 8.

Herr talmannen föredrog det under § 3 här ofvan intagna protokoll, och blefvo alla deri omförmälda, inför herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet företedda fullmagter af kammaren godkända; hvarefter protokollet lades till handlingarna, med tillkännagifvande att fullmagterna skulle i kammarens kansli till vederbörande återställas.

§ 9.

De af herrar Gethe och Dahberg anmälda förfall blefvo af kammaren godkända.

§ 10.

På hemställan af herr talmannen beslöt kammaren att vid början af plenum nästa måndag den 19 i denna månad företaga val af sekreterare samt att nästa tisdag den 20 i denna månad utse tre ledamöter i talmanskongressen, två kanslideputerade, åtta ledamöter, att i förening med talmannen tillsätta kammarens kansli och vaktbetjening, äfvensom tre ledamöter att besörja kammarens ekonomiska angelägenheter.

§ 11.

Kammaren beslöt vidare, efter hemställan af herr talmannen, som förmälde sig hafva om tiden för valen samrådt med Första Kammarans talman, att nästa fredag den 23 i denna månad företaga val af ledamöter och suppleanter i de ständiga utskotten, samt att suppleanternas antal skulle, likasom vid föregående riksdagar, vara lika med de ordinarie ledamöternas.

§ 12.

Till talareplats för ledamöter, som kunde önska deraf begagna sig, anvisades på herr talmannens förslag den nedersta platsen i främsta stolraden till venster om talmansbordet.

Kammaren åtskildes kl. 1 e. m.

P. B. Lindgren.

A. Wendt.

Måndagen den 19 januari

kl. 10 f. m.

§ 1.

Upplästes ett till kammaren inkommet, så lydande

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för kongl. justitiedepartementet den 17 januari 1891.

Hemmansegaren Anders Larsson i Flicksäter hade denna dag aflemnat fullmägt, utvisande, att han vid riksdagsmannaval, som den 14 innevarande månad hållits i Sundals härads valkrets af Sundals, Nordals och Valbo härads domsaga blifvit utsedd till ledamot af Riksdagens Andra Kammare.

Vid granskning af fullmagten befans, att den tid, för hvilken Anders Larsson blifvit till riksdagsman vald, uppgifvits skola räknas "från och med den 1 januari 1891" samt att vidare smärre afvikelser från den i 20 § riksdagsordningen föreskrifna form egt rum, i det att några ord blifvit emot motsvarande utbytta, men då nu anmärkta förhållanden icke syntes vara af beskaffenhet att derigenom meningens förändrades eller otydlighet föranleddes, samt berörda fullmägt vidare granskats af vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, utan att desse emot fullmagten framställt någon anmärkning, blef samma fullmägt nu godkänd; och beslöts, att protokoll öfver hvad sålunda förekommit skulle meddelas Andra Kammaren; hvarjemte fullmagten skulle till kammaren öfverlemnas för att hållas Anders Larsson till handa.

In fidem

Karl Lindbäck.

och blef deri omförmälda fullmägt af kammaren godkänd.

Protokollet lades härefter till handlingarna med tillkännagifvande, att fullmagten skulle i kammarens kansli till herr Anders Larsson återställas.

§ 2.

I enlighet med kammarens beslut den 17 i denna månad under § 10 i protokollet företogs nu val af kammarens sekreterare, till hvilken befattning icke någon anmält sig såsom sökande.

Valet anställdes i föreskrifven ordning med slutna sedlar; och befans sedan dessa öppnats och uppräknats, samt en sedel förklarats ogiltig af de öfrige 173 tillfallit Rådmannen A. E. J. Johansson och 2 vice häradshöfdingen Hj. Nehrman, hvarförutom 27 blanka sedlar aflemnats.

Till sekreterare var alltså utsedd herr Johansson, som härefter instälde sig och, efter erhållen underrättelse om valets utgång, öfvertog protokollsföringen.

P. B. Lindgren.

A. Wendt.

§ 3.

Herr talmannen och kammarens herrar ledamöter afgingo kl. $\frac{3}{4}$ 11 till Storkyrkan, hvarest riksdagspredikan hölls. Efter slutad gudstjenst begaf sig kammaren till rikssalen, der Hans Maj:t Konungen med ett tal öppnade riksdagen. Sedan hans excellens herr statsministern här- efter uppläst Kongl. Maj:ts berättelse om hvad i riket och dess styrelse sig tilldragit sedan sista riksdagen, samt herrar talmän till Hans Maj:t Konungen framfört uttrycken af kamrarnes undersåtliga vördnad, och hvardera mottagit ett exemplar af Kongl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof, afslutades ceremonien på rikssalen, hvarefter kammaren, enligt beslut fattadt före afgangen från dess samlingsrum, vid utgåendet från rikssalen åtskildes.

In fidem

A. E. J. Johansson.